



**Loca Infesta,|| Hoc est:|| De Infestis,|| Ob Molestantes||
Daemoniorvm Et Defvncto-||rvm Hominvm Spiritvs,
Locis,|| Liber Vnvs.||**

Thyraeus, Petrus

Coloniae Agrippinae, 1598

VD16 T 1247

De Falsis Modis, Qvi Nihil Faciuntad proscibendos vllos Spiritus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61332](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-61332)

Prior pro ratione Spirituum (malorum enim Spirituum quidam humani sunt, quidam Dæmones) rursus diuiditur. *Quinque* igitur modi explicandi, & executiendi sunt; ex quibus tres seruiunt spiritibus notis, ex per se infestis locis prescribendis: duo prescribendis Spiritibus aut ignotis, aut qui certos homines persequuntur. Itaque; primus erit, quo Dæmonibus molestantibus occurritur. Secundus, quo à molestia purgandorum spirituum contingit liberari. Tertius, quo pugnatur contra damatorum hominum Spiritus. Quartus, quo agitur cum Spectris, de quorum conditione, qualia nam sint, nobis non constat. Quintus. quo subuenit hominibus, qui se sequentes & persequentes patiuntur Spiritus. Hi modi omnes explicandi: si prius quosdam inanes & perniciosos reiecerimus.

NOTATIO.

EAlsi modi, quos reijcendos diximus, prius, quam veros & bonos proponamus, atque problemus, duplicis sunt generis. Quidam videntur servire omnibus spiritibus, spirituumque vexationibus tollendis: quidam certis tantum, hominum videlicet. Priores illi quinque sunt: siveque indigitari possunt: Oratio aduersa, externa arma, ignis ardens, incensum lumen, & obserata fores. Posteriores sunt quatuor, quorum duo tantum Dæmonum infestacionibus obstaculo esse dicuntur: Sanguis scilicet innocentium effusus, & suffimenta quadam. duo prohibere redditum & molestias spirituum humanorum. A priorum primo faciamus initium, oratione inquit aduersa.

CAP.

*An blasphemis, conuitijs, atque diris imprecatio-
nibus, loca à Spirituum infestationibus
liberentur.*

Habent quidam hanc consuetudinem, ut si quando infe-
stantes Spiritus patiuntur, à quorum molestia liberari
volunt: ad blasphemias confugiant, & imprecations; diris,
que omnibus Spiritus deuouant. Et quia mox à molestia
liberantur, hanc certissimam, & indubitatam volūt esse rationem:
quasi non semper localiter liberantur, certò tamen Spiritus profligentur,
& ne hominibus molesti sint, prohibeantur. Vsus hac Apolo-
nius Tyaneus, vt in vita eius scribit Philostratus lib. 2. cap. 2. apfī e-
cōm Caucarum cum Damide & sociis transeunti, *Lamie*, inquit,
Phantasma occurrit, modò in hanc, modò in aliam figuram se conuertens;
quandoque ab oculis repente evanescens. Apolonus autem quidnam id es-
set agnoscens, graibusq; & contumeliosis verbis illud increpans, socios, vt i-
dem facere hortabatur. Id enim contra eiusmodi inuasionses optimum esse
mediamentum. Eius dictis cum soci parvissent stridens, *Phantasma celeri-*
ter, tanquam idolum, aſfigit. Ita ille. Pro hoc facit, quod lib. 9. Decad.
1. de R̄bus Oceanicis refert Petrus Martyr, noctu, & ſepiſſimē in
itineribus, præcipueque viis publicis mortuos occurrere viuis,
contra quos si viator intrepidus steterit, dissoluitur Phantasma: si ve-
rō pertinet, illum ita adeundo perterret; vt ſapiens ea formidi-
ne multi debilitentur ac flueant. Hoc Martyr.

Vtrum hi Deum offendant; quantum item peccatum com-
mittant; naſtrum non est definire. Quod præſens Disputatio po-
ſtulat, docemus hanc rationem proſus inanem esse & temerariam;
propterea quod nec exemplo Sanctorum hominum fit probata:
nec ſacrarum Scripturarum authoritate confirmata: nec ratione
vel cauſa vlla, quæ vel ex conditione huiusmodi, vel ex ipſorum
Spirituum natura peti potest, aſtruatur.

Varios modos ad loca à Dæmonum infestatione liberanda
sanctos homines addibuisse dubium non est. Eorum quosdam
superius recenſuimus; alios referemus postea: hunc, qui blasphemis
conſtat, & imprecations; ab aliquo vel usurpatum, vel probatum
esse nec legimus, nec audiūmus.

Scripturae variorum meminerunt spirituum. Eadem modos,
quibus profligantur, ſuggerunt: vbi huius vel meminerint, locus

nullus assignari potest: cuius tamen, si in realiqa, certe in hac Spirituum profligatione, auctoritate uti oportet.

5. Ea huius modi, quem damnamus, conditio est; ut nihil possit in Spiritus. Quid possunt voces asperius prolatæ? quid voluntas vœcem proferentis, & dira imprecantis? Nihil à corporeis rebus patiuntur Spiritus. Voluntas dira imprecantis, imprecantis malum est; non Spiritus, cui imprecatio fit.

6. Varia (ut diximus) sunt genera Spirituum, qui loca infestant, sed tamen ita affecti omnes, ut vel his recreentur imprecati nibus & blasphemis: vel male afficiantur, recreantur mali: afficiuntur male boni. Quod si igitur boni his pelluntur; cur adhibentur ad omnes omnino Spiritus profligandos? etiam malos, qui ex his voluptatem capiunt?

7. Sed nec modus hic, per se, ad bonos Spiritus pellendos valet. Quamvis enim hi dira imprecati bus cedere posunt; non tamē cedere coguntur. Nec in blasphema voce; nec in diris imprecati bus; nec in villa, quæ ab homine proficiscitur, oratione (nisi alicui diuinitus potestas collata sit, quod hic non est) haec vis est, ut villos omnino Spiritus profligare & proscribere valeat.

8. At experientia probatum est rationem hanc plurimum valere: Spiritibus silentium esse impositum: loca à molestiis libera reddit. Concedo ad prolatas blasphemias spiritus siluisse: loca molestiis siluisse liberata: Ne go propter blasphemias, & imprecati ones aut siluisse Spiritus, aut liberata loca. Aliud est siluisse Spiritus, dum blasphematur Deus, & ipsi diris deuouentur; aliud propter blasphemias haec facta esse; blasphemisq; hanc vim, ut Spiritibus silentium imponant, & discessum urgeant, inesse.

9. Quod si vel silent Spiritus; vel molesti esse desinunt ad blasphemias & imprecati ones: non hoc fit; quia illam vim blasphemia habent, & imprecati ones, quam Spiritus sustinere nequeant. longe aliae sunt rationes, quæ Spiritus hic mouent: & aliae quidem bonos, aliae malos.

10. Bonos due potissimum. Prior est, quod quemadmodum ipsi Deum offendere nolunt; ita ne ab aliis offendatur; desiderent. Quocirca & diligentissime cauent, ne villam ipsi aliis vel causam vel occasionem præbeant male agendi. Altera est, quod ab his blasphemis, & mali precatoriis nullum subsidium sperent; & ob id si ustra molesti esse nolint.

11. At hæc rationes non mouent malos Spiritus. Non cessant ab infestando; quia voti alicuius compotes fieri nequeunt. Nihil enim pertinet. Non cessant;

ceffant; quia nolunt Dei offendam. Hanc maximè expētunt. Cur
igitur? quia Dei offendam expertunt, & desiderant. Quærunt om-
nes modos, & rationes Deum offendendi. Apud blasphemos igi-
tur, atque improbos, & incontinentis linguae homines, tumultus
excitant, locaque infestant; vt ipsos ad blasphemias prouocent &
impellant: maluntq; non molesti esse cum Dei offensa; quā mole-
sti esse sine Dei offensa. quod egregiè suo silencio assequuntur.

CAP. LVII.

*Angladijs, lanceis, alijsq; armorum generibus Spi-
ritus profligentur, & loca reddantur ab ipso-
rum infestatione libera.*

Acon quidam nocte præteriens monumentum, cùm videret Spe-
lirum, accurrit lancea traiectorius: Quò fugis, inquiens, anima
bis mortua. Ita Plutarchus in Laonicis. Et Aeneæ aduer-
sus Spiritus ferrum tribuit Sibylla apud Virgilium lib. 6. Ipso e-
nim ad inferos descendente:

Sub pedibus mugire solum, & iuga cœpta moueri
Syluarum visaq; canes vulnare per umbram
Aduentante Dea. Procul o p ocul este profani,
Conclamar vates totoq; absit eluco.
Tug; inuade viam; vaginaq; eripe ferrum.
Nunc animis opus est Aenea: nunc peccore firmo. Sic Vlyssem
cùm stricto gladio sedentem, nec usquam prope ad sacrum cruo-
rem Umbras accedere permittentem, quam Tireiam audierit,
Scribit Homerus lib. 11. Odysseæ.

Laconem hunc Vlyssem & Aeneam quidam nostris tempori-
bus imitantur: & si gladiis instructi sint atq; lanceis, alioque armo-
rum genere, se tutos esse ab insultibus & impugnationibus Spir-
ituum arbitrantur: hancque spiritus profligandi ratione censem es-
se expeditissimam. Et in Virgilium scribit Hortensius hoc modo:
Multi afferunt Damones ferri aciem reformidare. & re ipsa compertū est.
Et noui quibus hoc ipsum nocturnis horis accidit; sed cum magna aduersa
valeundinū conficiatōne. ita Hortensius.

Vtrum hi se in errore versari intelligent, afferere diffi-
cile est: versari in grauiissim; dubium nullum debet esse viro Christiano.
Quamobrem verò? quia impossibile, vt spiritus, quales qua-
les sint, à gladiis, hastisque quid patientur, nisi vel prorsus cor-
pore sint, vel saltem corpora sibi habeant naturaliter unita:

Aa 2

Hoc

Hoc porro, sine grauissimo errore, sentit nemo: quales quales sunt, qui olim id docuerunt. de quibus vide Rodeginum Cælum lib. I. cap. 29.

4. Proscripta est ex Catholicorum animis sententia Platonis, qui teste B. Augustino, 8. de Ciuitate cap. 14. 15. 16. docet, *Dæmones esse genere animalia, animo passiva, mente rati nalia, corpore aërea, tempore eterna*. Non audiuntur Tertullianus libro de Carne Christi, & Origenes lib. 2. Periarchon, cap. 2. & 3. & quicunque aut hos, aut Platonem secuti sunt, substantiamque corpoream Spiritibus tribuunt.

5. Damnati sunt veteres Philosophi; quorum 1. de Anima à textu 20. ad 35. meminit Aristoteles, Democritus & Leucippus: qui animas dixerunt esse ignes, ex rotundis atomis constantes: Empedocles, qui ex quatuor putauit conflare elementis: Diogenes, qui aërem dixit: Hippo, qui aquam: Critias, qui sanguinem.

6. Non corpora sunt *Dæmones*; non corpora habent sibi naturaliter vaita. Non corpora sunt animæ: non naturaliter sibi habent aliqua unita, postquam propria semel deposuerunt.

7. Pro *Dæmonibus* hinc militant Sacrae Literæ, quæ Angelos omnes (quocirca & *Dæmones*) *Spiritus* compellant. Quid quod *Dæmon* in Euangelio *immundus* dicatur *Spiritus*? Lucæ II.

8. Consensus est hic Doctorum, & Patrum Ecclesiæ, præsertim in Oecumenico Concilio Lateranensi; vbi sic legimus (habetur Cap. firmiter de summa Trinitate) *Vnum est uniuersorum principium; Creator omnium inuisibilium & visibilium, Spiritualium & corporalium: qui sua omnipotenti virtute simul ab initio temporis utramque de nihilo condidit creaturam; Spiritualem & corporalem, Angelicam videlicet & mundanam, ac deinde humanam, quasi communem, ex Spiritu & corpore constitutam*. Hæc Concilium. Quibus distinguit naturam corpoream à spirituali; docetque Spiritualem, non corpoream, esse Angelos; & magis etiam ipso homine Spirituales.

9. Nec pro hoc argumento desiderantur rationes. Si corpora vel habent, vel sunt Angeli; quomodo fieri potuit, ut in uno homine: quemadmodum S. Lucas cap. II. refert 6666. fuerint *Dæmones*? potuitne unus homo tot corporum esse capax? Rursus, quomodo breuissimo temporis spatio, maxima conficiunt spatia? quemadmodum Iob I. quidam circuisse dicitur & perambulasse totam terram? Et qui cælos mouent Angeli, si Spiritus non sunt, sed corpora; quibus antris & locis se continent? Præterea, qui in cælo creati, post peccata de cælo deieci sunt; quomodo sine cæli ruptu-

ruptura ad inferos penetrarunt? Et qui tanto tempore cælos mo-
derunt, quomodo non aliquando fatigantur? Hoc de Angelis.

Non minoribus præsidiis doctetur Animas hominum à concreti-
one corporeæ esse alienissimas. Primo, quæ h̄c seruiunt Scriptu-
rae, illæ sunt, quæ animas Spiritus vocant. Quot verò sunt illæ?
Ecclesiastici 12 dicitur: Reuertitur puluis in terram suam, vnde exiuit;
¶ Spiritus redibit ad Deum, qui dedit illum. Et Matth. 10. Nolite time-
re eos, qui occidunt corpus; animā autem non possunt occidere. Et Luce 23.
In manus tuas commendō Spiritum meum. Et Rom. 8. Spiritus Sanctus
reddit testimonium Spiritui nostro. Et Galat. 5. Caro concupiscit aduer-
sus Spiritum.

Nec hic communis Ecclesiæ consensus desideratur. Hoc, ut alia
omittam, probat Concilium Lateranense, 1285. Patrum, sub Inno-
centio III. vbi definitur hominem corpore constare & Spiritu.
Hic quia *corpus* contra *Spiritus* distinguitur; hoc ipso probatur ani-
mus esse *Spiritus*; quia negatur esse *corpus*.

Si rationes pro hoc argumento queruntur, plures reddi pos-
sunt. Vna nos aut altera contenti sumus. Potestne fieri, vt duo sint
in eodem loco corpora? At in eodem cum corpore loco est anima.
Aut igitur corpus non est corpus; aut animus non est corpus. Præ-
terea, si corpus est anima; nulla profecto extra se posita corpora,
qualiacunque etiam illæ sint, intelliget, propterea, quod, vt Phi-
losophi loquuntur, intus existens prohibeat extraneum. Cui verò hoc,
vel per somnum in mentem venit?

Quæ cùm ita sint: cùm nec corpora sint infestantes Spiritus;
nec corpora habeant sibi naturaliter unita; cur nos gladiis atque
fustibus aduersus ipsos armamus? Non fugit Laconis lanceam spe-
ctrum, quod ex monumentis prodibat. Nec umbræ terrebantur
ferro Ulyssis aut Aene. Non gladios hodie fugiunt, qui nos mo-
lestant *Spiritus*. Si fugiunt; fugiunt, quia volunt; non quia fuge-
recoguntur. Atque hoc Aeneam eundem aliquando docuit Si-
bylla, vt ob id prius ironiè locuta credatur. Sic enim de hac re
Virgilius sexto Aeneid.

Corripit h̄c subita trepidus formidine ferrum
Aeneas, stricamque aciem venientibus offert.
Etni docta comes, tenues sine corpore vitas
Admoneat volitare causa sub imagine formæ;
Irruat, & frustra ferro diuerberet Umbras. Fugiunt igitur
tacriem ferri *Spiritus*; non quia coguntur, sed quia volunt.
Voluntatis autem ipsorum aliæ atque aliæ sunt causæ; pro ut
Aa. 3. alia

alia atque alia est conditio spirituum. Propositum est malis simulata fuga adducere in errorem. Propositum est bonis errorem cauere: & ibi subsidium non postulare, ubi subsidij consequendi nulla spes esse videtur.

CAP. LVIII.

An igne incenso, siue in ipsis projecto abigantur Spiritus: & loca, quæ infesta reddunt, cogantur deferere.

1. **I**n ignem ad Spiritus abigēdos & proscribendos plurimam valere, quamuis (nisi fallor) nullus sit, qui docuerit; ex duobus tamen quis, ut credat, posset induci. Alterum est, quod igne Spiritus omnes, qui molesti sunt torqueantur. Alterum, quod non rebus tantum aduersis; verum etiam aduersarum rerum signis terreatur, illaque detestentur: ut ob hæc credendum sit, vel fugere Spiritus, quod nostro igne crucientur; vel si non cruciantur, ad eius conspectum non subsistere; quod nostro tanquam signo, infernalibus ignis in memoriam veniat.
2. Hæc confirmant, quæ de S Ambroso in eius vita scribit **P**aulinus. Misericordia ad Ambrosium internerandum Dæmones Imperatrix Iustina. Sed frustra. Renunciarunt enim Spiritus Nequam, se non solum ad ipsum minimè appropinquare potuisse; verum etiam nec ad fores domus, in qua manebat Episcopus, habuisse accessum; propterea, quod ignis insuperabilis omne illud ædificium communiret, ut etiam longe positi vicerentur. Hæc Paulinus, teste Cæsare Baronio & Annalium tomo.
3. Posset argumentum hoc illadi, si dicatur; vel verum non esse apud inferos ignem, qui Spiritus torquet: vel ipsis illo igne non verè ac propriè torqueri; vel certè extra infernum, igne infernali non torqueri.
4. Veruntamen nullum horum dici debet à veritatis studiose, & communioris Doctorum sententiæ amante. *Vetus est ignis*, quo torquentur Spiritus. *Verè illo igne torquentur*. Torquentur illo etiam extra communem damnatorum locum existentes, & nobiscum conuersantes.
5. *Verum igne non esse* (ut in Patrum sententiis recensendis molestus non sim) vel illud non leue est argumentum; quod eius frequentes, & sub proprio ignis nomine, in Scripturis fiat mentio. Magister da muni dicitur mutandi in ignem inexstinguibilem. *Ioan. 15 Palma*

mes, qui fructum non fert, coniicitur in ignem, & ardet. Apocal. 14.
Igne & sulphure cruciantur, qui adorauerunt bestiam. Isaiae ultimo,
prævaricatorum pœna docetur esse ignis, qui non extinguitur. Deni-
que Dominus in tremendo illo iudicio, eos, qui à finistris eius
stabunt, missurus est in ignem; qui paratus est Diabolo & Angelis
eius. Matth. 25.

Quod autem verè miseros torqueat, his ipsis, iam allatis locis do- 6.
ceri potest. Crucianos hoc igne & sulphure docet sanctissimus Io-
annes: & arsuros Dominus similitudine palmitis. Si vero paratus
est Diabolo, & Angelis eius; ut ex eo voluptatem capiant, paratus dici
potest? illi scilicet, qui ob peccata grauissima gravissimis sunt dig-
ni supplicijs? & in ignem, ut puniantur, mittuntur? Miris, inquit B.
Augustinus 20. de Ciuit. capit. 10. sed tamen veris modis pœna ignis
corporis affigit Spiritus.

An verè in inferno tantum hoc igne torquentur? Torquen- 7.
tur; veruntamen non tantum. Suum semper ignem secum circumfe-
runt miseri spiritus; quia semper sunt miseri; etiam dum extra in-
fernū existunt: quemadmodum qui beati, ubiqueq; etiam sint,
beati sunt.

Hec cùm ita sint; quidni nostro igne fugantur spiritus? For- 8.
tè infernalis torquet; noster non torquet? quam ob causam? Alterius
foris rationis est infernalis, alterius noster? Alterius ratio-
nis non est; & vt esset, in spiritus taliter aliquid poterit, si non
quantum infernalis poterit.

Fortè nostro igne torquentur spiritus; sed tamen fugere no-
lunt. At mirum est, fugere nolle; qui non fugiendo graues patiun-
tur cruciatus, quos fugiendo possunt euadere. Fortè malum,
quod ignis affere, tantum non est, ut delectationem, quam ex ho-
minum molestia capiunt, si velint postponere. At quæ & quibus
de causis tanta delictatio?

Videntur hæc aliquid probabilitatis habere, & pro igne ad- 10.
uersus spiritus pugnare: veruntamen veritatis habent nihil, igne
nistro, quantumcumq; maximo, spiritus non abiguntur. quia nec ignis
noster quicquam agit in spiritus: nec ipsi ignem tanquam signum
infernaliū pœnarum, exhorrescent.

Nullis pro huius assertione præsidii aliis opus est, quæ
quibus hactenus demonstratum est, nihil spiritus pati ab aliphe-
mis orationib; à gladiis & lanceis. Quēadmodum hæc omnia ni-
hil possunt in spiritus; quod spiritib; multo sunt inferioris virtutis
& conditi-

& conditionis; ita nihil ob eandem causam potest in Spiritus Elementum ignis.

12. Neque huius ratio est, quod alterius rationis sit ille ignis; alterius noster. Siue alterius rationis sit, siue non sit; aliquid ipsum posse in Spiritus negari non debet; si per se plurimum in Spiritus potest infernal is ignis.

13. Causa, cur in Spiritus nihil possit noster; possit autem infernalis, est; quod hunc Deus velit esse instrumentum diuinæ iustitiae; nostrum non velit; ab illo velit Spiritus affligi & pati, ab hoc non velit. ut hic simile quid eius sit, quod in Sacramento Baptismi accedit, ubi aqua ad remissionem valet peccatorum, vinum vel aliud liquor non valet.

14. Habet hoc Deus Opt. Max. ut quemadmodum, cum rerum conditione corporalia administrat per spiritualia; ita, præter rerum conditionem, agat in Spiritualia per corporalia, quæcumque ille expedire iudicauerit.

15. Non igitur fugiunt ignem idcirco Spiritus, quod igne torqueantur. An fortè ipso, tanquam signo, terrentur? idcirco fugiunt aut detestantur; quia infernalem, cuius signum est, ad memoriam reuocat? Nec hoc dici debet. Neque enim quæcumque rerum iuisarum signa, quoctunque modo, sunt; inuisi sunt; sed quæ ex se hoc habent, ut signa sint: quod noster ignis non habet. Timent Dæmones crucem; non lanceam, qua Christi pectus transfixum; attamen ut crux, ita lancea, Christi Domini, Dæmonū hostis, signum quoddam est: sed per se signum crux est, lancea non est. Ita ignis noster per se infernalis ignis signum, aut imago non est; quemadmodum nec hominis homo imago aut signum propriæ.

CAP. LIX.

An accenso lumine fugentur Spiritus, & ab ipsorum infestatione liberentur infesta loca.

1.  Vemadmodum superius diximus, quodam segrediis & lanceis aduersus Spiritus munire; ita alij sunt qui sine tuis tenebris lumine depellant, nihil sibi à Spiritibus metuunt; & omnia, ab ipsorum infestatione, tuta censent esse loca.

2. Horum inde profecta opinio, quod obseruarint, ut plurimum noctibus molestos esse Spiritus; quando tenebrae occupant omnia; interdiu vero vel nunquam, vel rarissime; & tunc quidem breuissimo tempore obseruentur.

Tenebras

Tenebras autem amare spiritus, & lucem fugere, ex eo sibi
persuadent, quod damnatorum ferentur, qui apparent: qui cum
malè faciant semper, & bene nunquam; lucem oderunt, quoniam,
vitat dominus: Qui male agit, odit lucem. Ioan 3.

Qui ita philosophantur, quamvis veritatem non per omnia
assequantur; in multis tamen non omnino à veritate aberrant,
quæ vbi indicauerimus, quod Caput est controversiæ, declara-
bimus.

Primum, non errant in hoc, quod credant eos, qui male agunt,
odisse lucem. Domini hæc oratio est. Pro ipsius confirmatione dici
possunt multa. Sed in re clara multis opus non est.

Deinde, nec in hoc errant, quod censem frequentius nocturnis,
quam diurnis temporibus ad homines redire. eosdemque molestare Spi-
ritus. Res ita prorsus se habet, & eius nos alias causas dedimus
plures. Vide caput 18. huius Disput.

Tertiò, nec error est, quod doceant damnatorum spiritus bene a-
gere nihil; omnia agere nequiter. Et hoc, quia alijs demonstratum
est, hic repeti non debet. Vide 40. caput.

At quod ex his vniuersalem legem faciunt, & concludi volūt
spiritus omnes lucem fugere, & querere tenebras, probari non debet. Nam
neque omnes spiritus male agunt: neque si male agerent, necessa-
riò adhuc fugerent lucem, & sectarentur tenebras.

Quot nos exempla protulimus spirituum, qui interdiu, etiam
in frequentissima hominum turba, molesti fuerunt? Neq; ij tan-
tum ex eorum fuerunt numero; qui Deo erant grati; & quas con-
traxerant in corpore maculas, suppliciis, quæ patienter sustinent,
deposituerunt; verum etiam ex genere damnatorum; qui, si aliqui,
lucem fugere debuerunt.

Nec omnes spiritus male agunt; vt hoc nomine lucem fugere
dici debeant. purgandi siquidem, qui frequenter rebus viuentium
intersunt, tantum abest, vt male agant; vt etiam vix male agere pos-
se videantur. & Deum offendere.

Erunt male agant omnes; non tamen necesse est lucem fugiant.
Nonne reperiuntur, qui gaudent, cum maleficerint, & exultant in rebus
peccatis? Proverb. 2. qui peccatum suum, vt Sodoma prædicant? Isaiae 3.
quibus frons est meretricis? qui erubescere nesciunt? Jerem. 6.

Quid igitur, dicet aliquis, dominus eos dicit odisse lucem, qui male
agunt? Respondeo ad spiritus, de quibus nobis sermo est parum
hoc facere. De hominibus loquitur dominus. Sed nec omnes om-
nino homines dominus complexus est: sed eos tantum, qui non-

B b dum

dum cum peccato fœdus pepigerunt: necdum verecundiam des-
posuerunt; timorem repudiârunt. Denique, quid ut plurimum
accidere soleat, significauit Dominus.

CAP. LX.

*An obseratis ostijs, & bene munitis ianuis, qui-
bus ad locum aliquem accessus patet, à mole-
stia Spirituum contingat liberari
loci incolas.*

1. **V**Num quæstione proposita quæritur; sed tale, vt eius re-
solutio sine multorum definitione, absoluta & perfecta
esse nequeat. Nam & definiendum h̄ic est, Vtrum ab om-
nibus molestiis Spirituum sint liberi, qui obseratis ostiis
ipsorum ad se ingressum prohibere conantur: & Vtrum si non ab
omnibus, saltem à pluribus & quibusdam certis: & Vtrum ali-
quando accidat, vt hac ratione omnis aditus Spiritus sit interclus-
sus, & ad homines accessus nullus pateat.

2. Et int̄o quidem certum est, non omnes molestias hac ratione esse
sublatas. nam cum molestarum genera plura sint, quemadmodum
superius Capite 19. dictum est; & quædam percipiuntur visu, quæ-
dam auditu, quædam tactu, si ostia obserata prohibent, ne se oculis
vuentium offerant Spiritus, verberaque infligant, aut alio modo
tactum afficiant; certè non prohibent quin excitatis forinsecus tu-
multibus graues esse possint, atque molestias afferre illas, quæ au-
ribus percipiuntur. Aliquando cubiculi sui fores obseruit firma
sera Alexander ab Alexandro, quemadmodum ipse testatur
lib. 5. Genialium dierum, cap. 2;. sed quas non videbat, audiebat
horribiles species foris tumultuari, & cubiculi fores manibus
pulsare.

3. Sit illa ratio illorum, quæ visu percipiuntur; vt directè simu-
lachra sua ad oculos transmittat, & interpositis opacis corporibus
sensum afficere prohibeantur: postulet hoc sensus tactus, vt con-
iunctus esse debeat iis, à quibus mouetur, obiectis: sonorum, & tu-
multuum, qui aures diuerberant, alia conditio est. Nam directè
suas ad aures species diffundunt, nec tantam cum sensu, quantam
quæ sub tactum cadunt, postulant coniunctionem.

4. Ab omnibus igitur molestiis securi non sunt viuentes, qui se in-
cludunt, & Spiritibus ad se aditum præcludunt. An à pluribus? Hu-
ius definitio ex conditione Spirituum, qui molestant, petenda vi-
detur

ur: qui vel in assumptis corporibus nos aggrediuntur; vel so-
let sensibus nostris absque corporum assumptorum adminicu-
lo illudunt, molesti^q; sunt.

Si corpora secum non circumferant Spiritus; quid iuuabit
contra eosdem se obseratis ostijs munire? Spirituum ea est conditio, ut
nullo corporum obiectu arceantur. penetrare valent, quæcun-
que densissima; quæcunq; durissima, absq; vel corporum, vel pro-
pria sua ipsorum spirituum læsione.

Quid si corpora circumferant? Vel aliunde hæc sunt assumpta,
atque solida, firmaque; vel ex aere, aliaque fluente materia, ipso-
rum industria, compacta, & non solida. Posteriora hæc ut subitd
componunt, ita mox possunt dissoluere, rursusque quando libue-
rit componere. Quocirca nec hic secura libertas est: nec quicquam
possunt aut ostia conclusa, aut munitæ ianuæ; quin vel in ijsdem
corporibus se intus exhibeant, quibus foris molesti fuerunt; vel
intus ex aere sibi alia fingant; & molestias afferant.

Quod dicimus suo exēplo didicit, cuius superius meminimus,
Alexander iis in ædibus, quæ assiduis Vmbrarum illusionibus, &
tetrīs Imaginibus, singulis propemodum noctibus inquietaban-
tur. Postalias enim, quas sustinuerat recensitas molestias, sic sub-
iungit. Non omittam, inquit, miraculum ingens, quod mihi planè vigilan-
ti maiore aliquando trepidatione, haud multò post, euenit. Nam cùm tene-
bris obortis, cubiculi fores obserasse firmasera; iaceremq; in lectulo, nulla
adhuc quiete composta, lumine accenso, horribilem illam Speciem foris
iam tumultuari. & cubili forem manibus pulsare sentiebam. Nec multò pōst
Simulachrū illud opertis, addictisq; foribus (vix credibile dictu) per cōmis-
suras & rimas in cubiculū se intrōmissit: quod sub lectulo meo iacēs. cùm Mar-
cus alumnus & cliens meus (ut pote qui è conspectu cubabat) dira & tetrafa-
cie aspiceret, pauore subitd consternatus, luctu & gemitu omnia opplebat,
ipsamq; intrōmissam, non sine formidine clamabat: idq; mihi cùm clausus
cubiculi ostiū aspicerē, vix credibile videretur; interim dirū illud simulac-
chrū, quod sub lectulo iacebat meo, manū & brachiū portēdere, lumenq; q
iuxta aderat extinguere, vidim⁹: quo extincto, libellos meos, et quicquid re-
sum erat, querula voce miseri, ac omnia euertere non destitit. Ita Alex.

Porro si aliunde assumpta sunt corpora atque solida, dubium
est, verum ad inclusos homines penetrare Spiritus tum valeant,
molestiamq; in similibus corporibus afferre. Et quidam quidem
nulla id ratione fieri contendūt: quidam admittunt, veruntamen
non Spiritum vi, sed diuiniori aliqua virtute atq; potestate. Nos,
quod res est, quatuor Assertis concludimus.

- 9.** Primum sit, corporibus qualibuscumq; assumptis non prohiberi spiritus, cur minus molesti esse valeant. Quamuis enim corpora aliquando impedian, ne ad quosvis accessus patet, quia tamen illa pro voluntate possunt deponere; si molesti esse volent, corpora deierent, atque molesti erunt, quacunq; libebitratione.
- 10.** Alterum est, omnino esse verisimile nunquam spiritus, qui apparent molestiasq; hominibus, in assumptis corporibus, afferunt, ita suis obiecta sibi corpora penetrare, quemadmodum & possunt, & penetrant, quando a corporibus sunt expediti. Penetratio hæc res prodigiosa est, Deique postulat omnipotentem manum. Quid vero opus prodigiis atq; miraculis in hac spirituum infestatione?
- 11.** Tertium est, nec illas esse spirituum, quorumcung; vires, ut possint in assumptis corporibus obiecta corpora penetrare: quamuis penetrare desiderent, Ut in eodem loco duo corpora reperiantur, quantitas corporum diuersorum non permittit: quo circa quamdiu diuersa duorum corporum manebit quantitas; diuersa etiam illa loca postulabunt. Hoc leges naturæ requirunt.
- 12.** Diuinæ tamen virtuti hic nullas leges volumus esse positas. Atque hoc quartum sit nostrū Assertum. Illa quemadmodū unū in diuersis locis; ita diuersa corpora uno in loco constitui posse non dubitamus, quicunque in rebus Christianis educati & instituti sumus.
- 13.** Quidni fieri posset, quod identidem factum? Factum in Christi Nativitate; quando integris Virginis claustris ille in hunc mundum penetrauit? Factum in eiusdem resurrectione; quando corpus egressum è sepulchro clauso? Factum mox à resurrectione; quando ad apostolos ingressus est clavis ianuis? Factum in ascensione; quando usque ad extremum penetrauit cælum?
- 14.** Atque hæc breuiter à nobis asserta sunt, alium illa locum postulant, si pro dignitate essent explicanda. Quod nos hoc Capite conclusum volumus, illud est, ianuis obseratis, conclusisq; & pessimo conductis foribus, contra spirituum infestationes, tutos atq; securos non esse inclusos mortales.

CAP. LXI.

An effuso innocentium sanguine licitum sit vexationes & molestias Daemonum, quas certis locis afferunt, redimere.



Vinque præcedentibus Capitibus rationes illas discussimus, quibus si uera contra quicunque spirituum infestis